

คู่มือ ระบบฐานข้อมูลเพื่อการจัดการ “อุทกภัย”

มหาวิทยาลัยทักษิณ
140 หมู่ที่ 4 ตำบลเขารูปช้าง อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา
โทร. 074-311885-87

ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1

บันทึก

คำนำ

คู่มือระบบฐานข้อมูลเพื่อการจัดการอุทกภัยฉบับนี้ ถูกพัฒนาขึ้นตามแนวคิดการจัดการภัยพิบัติธรรมชาติและตอบโจทย์ที่สำคัญ คือ ระบบฐานข้อมูลชุมชนที่มีความเหมาะสมในการจัดการอุทกภัยควรเป็นอย่างไร และจะบูรณาการเข้ากับชุมชนได้อย่างไร จึงจะเกิดประโยชน์สูงสุดต่อชุมชน ดังนั้นในการพัฒนาคู่มือดังกล่าว จึงต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานของความร่วมมือจากชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีจุดเด่นในการจัดการอุทกภัยในพื้นที่เป็นหลัก

ภายในระบบฐานข้อมูลฯ ประกอบด้วยข้อมูล 5 ฐาน ประกอบด้วย ฐานกายภาพและสิ่งแวดล้อม ฐานประชากร ฐานเศรษฐกิจ ฐานสังคม และฐานการจัดการอุทกภัยในอดีต ซึ่งแต่ละฐานประกอบด้วยข้อมูลชุมชน ทั้งในระดับบุคคลครัวเรือน และชุมชน/ตำบล

เมื่อการพัฒนาระบบฯ บรรลุผลสำเร็จแล้ว คณะผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่าระบบฐานข้อมูลฯ นี้ จะสามารถตอบโจทย์ความต้องการในการใช้งานข้อมูลของชุมชนและเป็นอีกแนวทางที่ช่วยเสริมสร้างศักยภาพและความเข้มแข็งให้กับชุมชนในการรับมืออุทกภัยต่อไป

วรารักษ์ หนองศักดิ์ และคณะ

ธันวาคม 2561

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
หน้าจอหลักของระบบ	3
ฐานที่ 1 ฐานกายภาพและสิ่งแวดล้อม	4
ฐานย่อยที่ 1 ฐานทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม	4
ฐานย่อยที่ 2 ฐานภูมิศาสตร์	6
ฐานที่ 2 ฐานประชากร	7
ฐานที่ 3 ฐานเศรษฐกิจ	9
ฐานที่ 4 ฐานสังคม	10
ฐานย่อยที่ 1 ฐานหน่วยงานราชการในพื้นที่ฯ	10
ฐานย่อยที่ 2 ฐานกลุ่ม องค์กรหรือเครือข่ายชุมชน	12
ฐานย่อยที่ 3 ฐานโบราณสถาน	13
ฐานที่ 5 ฐานอุทกภัยในพื้นที่ในอดีต	13
วิเคราะห์ข้อมูล	14
หน้าจอสำหรับผู้ดูแลระบบ	15
ที่มาของข้อมูล	16
การนำไปใช้ประโยชน์	16
เอกสารอ้างอิง	17
แนวทางการรับมืออุทกภัยโดยใช้ข้อมูลจากระบบฐานข้อมูลชุมชนฯ	18

ประเด็นหลัก	ข้อความ/เงื่อนไข	เงื่อนไขที่วิเคราะห์แล้ว
การรับมือสถานการณ์อุทกภัย	ในกรณีเกิดสถานการณ์อุทกภัยจะสามารถใช้เครื่องมือ/อุปกรณ์ใดได้บ้าง	เครื่องมืออุปกรณ์
	ในกรณีเกิดสถานการณ์อุทกภัยจะสามารถใช้ยานพาหนะอะไรของใครบ้าง	ตำแหน่งพาหนะ
	ในกรณีเกิดสถานการณ์อุทกภัยจะสามารถติดต่อขอความช่วยเหลือจากแกนนำ/ผู้นำได้อย่างไร	ที่ตั้งของบ้านแกนนำ
	ในกรณีเกิดสถานการณ์อุทกภัยจะสามารถติดต่อขอความช่วยเหลือจากกลุ่ม องค์กร เครือข่ายในชุมชนได้อย่างไร	ที่ตั้งของกลุ่มองค์กร

ประเด็นหลัก	ข้อความถาม/เงื่อนไข	เงื่อนไขที่วิเคราะห์แล้ว
พื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดอุทกภัย (ต่อ)	บุคคลที่อาจได้รับผลกระทบจากการประกอบอาชีพเกษตรกรรมในพื้นที่เสี่ยงประกอบบุคคลใดบ้าง	- บุคคลที่อาจได้รับผลกระทบจากการประกอบอาชีพเกษตรกรรมในพื้นที่เสี่ยงน้อย - บุคคลที่อาจได้รับผลกระทบจากการประกอบอาชีพเกษตรกรรมในพื้นที่เสี่ยงปานกลาง - บุคคลที่อาจได้รับผลกระทบจากการประกอบอาชีพเกษตรกรรมในพื้นที่เสี่ยงสูง
	ตำแหน่งยานพาหนะที่อยู่ในเขตพื้นที่เสี่ยงประกอบยานพาหนะใดบ้าง	ตำแหน่งพาหนะ
	เครื่องมืออุปกรณ์ที่อยู่ในเขตพื้นที่เสี่ยงประกอบเครื่องมืออุปกรณ์ใดบ้าง	เครื่องมืออุปกรณ์
การช่วยเหลือ	ยามเกิดอุทกภัยกลุ่มคนที่ต้องเข้าช่วยเหลือเป็นกลุ่มแรก (เนื่องจากไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้) คือใคร อยู่ที่ไหน	บ้านที่อยู่ในพื้นที่น้ำท่วมซ้ำซาก
	ยามเกิดอุทกภัยกลุ่มคนที่ต้องเข้าช่วยเหลือเป็นกลุ่มถัดมาคือใคร อยู่ที่ไหน	บ้านที่อยู่ในพื้นที่น้ำท่วมซ้ำซาก

หน้าจอหลักของระบบ

เมื่อเปิดโปรแกรมขึ้นมา ก็จะพบกับหน้าแรกหรือหน้าจอหลักของระบบ ชื่อหน้าจอหลัก คือ “ระบบฐานข้อมูลเพื่อการจัดการภัยพิบัติทางธรรมชาติโดยความร่วมมือระหว่างชุมชนและหน่วยงานท้องถิ่น” ซึ่งประกอบด้วย 2 ส่วน (ดังภาพที่ 1) คือ

- 1) ส่วนของเมนู (จากด้านซ้ายไปขวา) มีรายละเอียดดังนี้
  - ตำแหน่งที่ 1 หน้าหลัก เป็นการอธิบายข้อมูลเบื้องต้นของฐานข้อมูล ทั้ง 5 ฐานในโปรแกรม
  - ตำแหน่งที่ 2 และ 3 ชื่อพื้นที่ที่มีการจัดทำฐานข้อมูล ในที่นี้เป็นภาพถ่ายตัวอย่างของระบบฐานข้อมูลในพื้นที่ตำบลราแดง และตำบลตะโหมด
  - ตำแหน่งที่ 4 วิเคราะห์ข้อมูล เป็นการแสดงแผนที่วิเคราะห์ตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้
  - ตำแหน่งที่ 5 จัดการข้อมูล เป็นส่วนของผู้ดูแลระบบจัดการข้อมูล เช่น เพิ่ม นำเข้า แก้ไขและลบข้อมูล
  - ตำแหน่งที่ 6 ผู้จัดทำ เป็นส่วนที่แสดงรายละเอียดผู้จัดทำระบบ
- 2) ส่วนแสดงเนื้อหาแนะนำฐานข้อมูล

ภาพที่ 1 หน้าจอหลักของระบบ

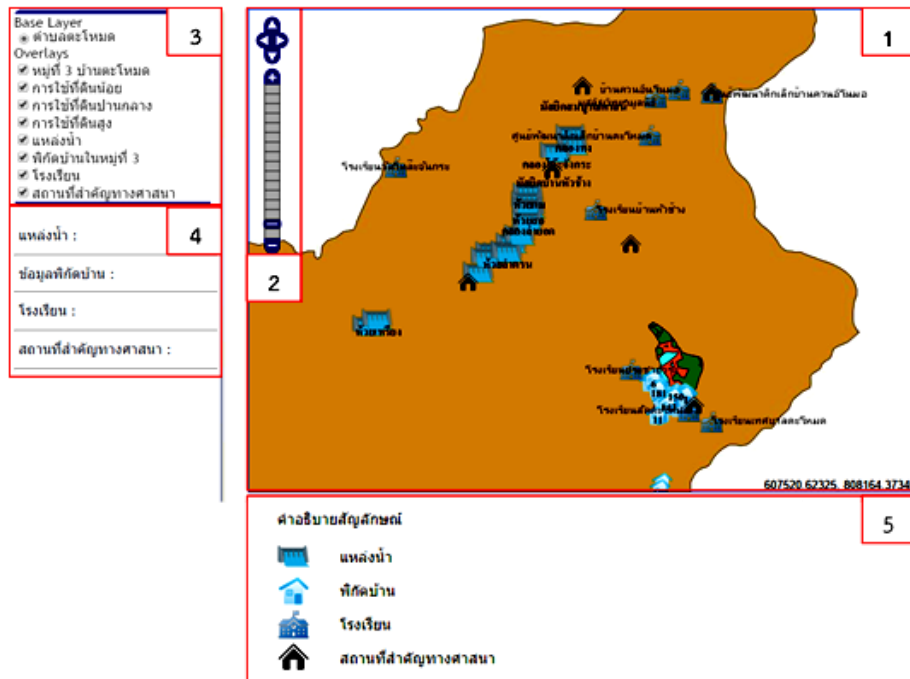
ฐานที่ 1 ฐานกายภาพและสิ่งแวดล้อม

ฐานกายภาพและสิ่งแวดล้อม เป็นฐานข้อมูลหลักที่แสดงแผนที่ของชุมชน รวมทั้งแหล่งทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม ซึ่งข้อมูลดังกล่าวได้มาจากการใช้แบบเก็บข้อมูลในระดับชุมชน/ตำบล ประกอบด้วย 2 ฐานข้อมูลย่อย ดังนี้

ฐานย่อยที่ 1 ฐานทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม

เป็นส่วนที่แสดงแผนที่ของชุมชน รวมทั้งข้อมูลพื้นฐานของสถานที่สำคัญต่างๆ ในชุมชน โดยในหน้าข้อมูลนี้จะประกอบด้วย 5 ส่วน ดังแสดงในภาพที่ 2 และภาพที่ 3 ดังนี้

ฐานข้อมูลทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม ตำบลละหานทราย

ภาพที่ 2 หน้าจอฐานทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม

ประเด็นหลัก	ข้อความ/เงื่อนไข	เงื่อนไขที่วิเคราะห์แล้ว
พื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดอุทกภัย	พื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดอุทกภัยของชุมชนคือพื้นที่บริเวณใด	พื้นที่น้ำท่วมซ้ำซาก
	บ้านที่อยู่ในเขตพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดอุทกภัยของชุมชนประกอบด้วยบ้านหลังใดบ้าง	บ้านที่อยู่ในพื้นที่เสี่ยงภัย
	หน่วยงาน โรงเรียน สถานที่สำคัญทางศาสนา โบราณสถาน ที่อยู่ในเขตพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดอุทกภัยของชุมชนประกอบด้วยส่วนใดบ้าง	หน่วยงาน โรงเรียน สถานที่สำคัญทางศาสนา โบราณสถาน พื้นที่เสี่ยงภัย
	ถนนที่อยู่ในเขตพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดอุทกภัยของชุมชนประกอบด้วยถนนเส้นใดบ้าง	ถนนในพื้นที่เสี่ยง
	การใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดอุทกภัยของชุมชนประกอบด้วยรูปแบบการใช้ประโยชน์ที่ดินใดบ้าง	- รูปแบบการใช้ที่ดินในพื้นที่เสี่ยงสูง - รูปแบบการใช้ที่ดินในพื้นที่เสี่ยงปานกลาง - รูปแบบการใช้ที่ดินในพื้นที่เสี่ยงน้อย

ประเด็นหลัก	ข้อความถาม/เงื่อนไข	เงื่อนไขที่วิเคราะห์แล้ว
พื้นที่เกิด อุทกภัยซ้ำซาก	พื้นที่ที่เกิดอุทกภัยซ้ำซากคือ พื้นที่บริเวณใดของชุมชน	พื้นที่น้ำท่วมซ้ำซาก
	บ้านที่อยู่ในเขตอุทกภัยซ้ำซาก ประกอบด้วยบ้านหลังใดบ้าง	บ้านที่อยู่ในพื้นที่น้ำท่วมซ้ำซาก
	หน่วยงาน โรงเรียน สถานที่ สำคัญทางศาสนา โบราณสถาน ที่อยู่ในเขตอุทกภัยซ้ำซาก ประกอบด้วยส่วนใดบ้าง	หน่วยงาน โรงเรียน สถานที่ สำคัญทางศาสนา โบราณสถาน ในพื้นที่น้ำท่วมซ้ำซาก
	ถนนที่อยู่ในเขตอุทกภัยซ้ำซาก ประกอบด้วยถนนเส้นใดบ้าง	ถนนในพื้นที่น้ำท่วม
	การใช้ประโยชน์ที่ดินในเขต อุทกภัยซ้ำซากประกอบรูปแบบ การใช้ประโยชน์ที่ดินใดบ้าง	- การใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ เสี่ยงภัยน้อย - การใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ เสี่ยงภัยปานกลาง - การใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ เสี่ยงภัยมาก

แหล่งน้ำ :

1. คลองตะโหมด
2. คลองทอง
3. คลองหัวช้าง
4. คลองโต๊ะจันกระ
5. ห้วยแม
6. ห้วยคล้า
7. ห้วยกำ
8. ห้วยสอ
9. ห้วยคลุ่ม
10. ห้วยบ่อหิน
11. หนองในถรี
12. ห้วยนา
13. ห้วยรูเมน
14. ห้วยลำตรน
15. ห้วยไม้ไผ่

ข้อมูลแหล่งน้ำ

คลองตะโหมด
ประเภทแหล่งน้ำ : คลอง
ชื่อเจ้าของ : ไมระบุ
ความกว้าง : 6 เมตร
ความยาว : 12000 เมตร
ความลึก : 2 เมตร
ความสามารถในการรองรับน้ำ : ไมระบุ
ช่วงเวลาที่น้ำมา : ม.ค. - ธ.ค.
พื้นที่ที่ไหลผ่าน : หมู่ 4/11/3/1
การใช้ประโยชน์ : อุปโภค/การเกษตร
ปัญหาแหล่งน้ำ : ดินเขิน

close

ภาพที่ 3 ข้อมูลเชิงบรรยายของแหล่งน้ำ

ส่วนที่ 1 แสดงแผนที่ของชุมชน/ตำบล

ส่วนที่ 2 เป็นเครื่องมือที่ใช้ขยายและลดขนาดแผนที่ โดยผู้ใช้สามารถคลิกที่แกนบวกเพื่อขยายหรือคลิกที่แกนลบเพื่อย่อขนาดของแผนที่

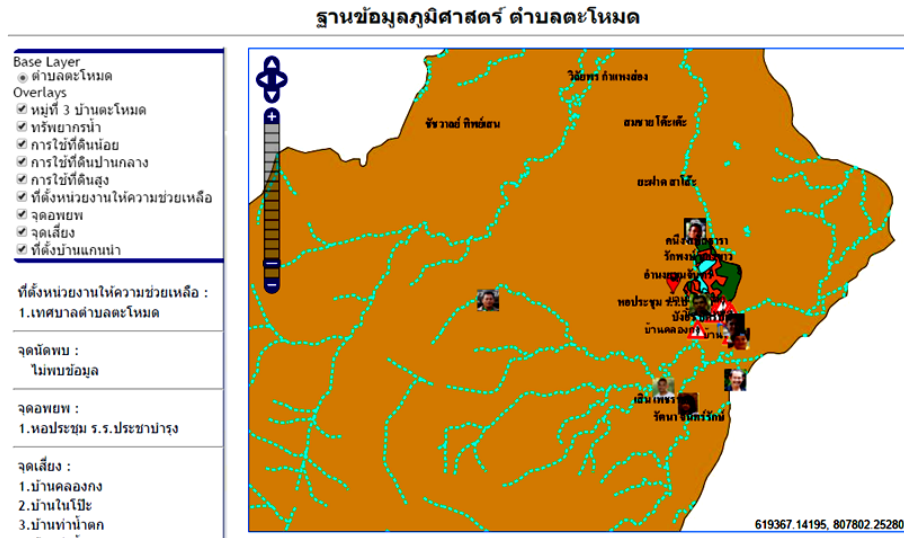
ส่วนที่ 3 แสดงข้อมูลแต่ละหมู่บ้าน การใช้ประโยชน์ที่ดิน แหล่งน้ำ พิกัดบ้าน โรงเรียน และสถานที่สำคัญทางศาสนา

ส่วนที่ 4 แสดงรายละเอียดข้อมูลแหล่งน้ำ พิกัดบ้าน โรงเรียน และสถานที่สำคัญทางศาสนา

ส่วนที่ 5 แสดงคำอธิบายสัญลักษณ์ต่างๆ ในแผนที่

ฐานย่อยที่ 2 ฐานภูมิศาสตร์

เป็นการแสดงข้อมูลภูมิศาสตร์ในพื้นที่ ประกอบด้วย หมู่บ้าน ทรัพยากรน้ำ การใช้ที่ดิน ที่ตั้งหน่วยงานให้ความช่วยเหลือ จุดอพยพ จุดเสี่ยง และที่ตั้งบ้านแกนนำ ดังแสดงในภาพที่ 4

ภาพที่ 4 หน้าจอฐานภูมิศาสตร์

ประเด็นหลัก	ข้อความ/เงื่อนไข	เงื่อนไขที่วิเคราะห์แล้ว
เส้นทาง ปลอดภัย (ต่อ)	ยามเกิดอุทกภัยเส้นทางที่ปลอดภัยที่สุดที่ใช้เดินทางไปยังจุดอพยพสำรองคือเส้นทางใด	เส้นทางปลอดภัย, จุดอพยพ
	ยามเกิดอุทกภัยเส้นทางที่ปลอดภัยที่สุดสำหรับคนที่อยู่ในพื้นที่เสี่ยงน้ำท่วมในการเดินทางไปยังจุดนัดพบหลักคือเส้นทางใด	บ้านที่อยู่ในพื้นที่น้ำท่วมซ้ำซาก, บ้านที่อยู่ในพื้นที่เสี่ยงภัยน้อย, บ้านที่อยู่ในพื้นที่เสี่ยงภัยปานกลาง, บ้านที่อยู่ในพื้นที่เสี่ยงภัยสูง, เส้นทางปลอดภัย, จุดนัดพบ
	ยามเกิดอุทกภัยเส้นทางที่ปลอดภัยที่สุดสำหรับคนที่อยู่ในพื้นที่เสี่ยงน้ำท่วมในการเดินทางไปยังจุดนัดพบสำรองคือเส้นทางใด	บ้านที่อยู่ในพื้นที่น้ำท่วมซ้ำซาก, บ้านที่อยู่ในพื้นที่เสี่ยงภัยน้อย, บ้านที่อยู่ในพื้นที่เสี่ยงภัยปานกลาง, บ้านที่อยู่ในพื้นที่เสี่ยงภัยสูง, เส้นทางปลอดภัย, จุดนัดพบ
	ยามเกิดอุทกภัยเส้นทางที่ปลอดภัยที่สุดสำหรับคนที่อยู่ในพื้นที่เสี่ยงน้ำท่วมในการเดินทางไปยังจุดอพยพหลักคือเส้นทางใด	บ้านที่อยู่ในพื้นที่น้ำท่วมซ้ำซาก, บ้านที่อยู่ในพื้นที่เสี่ยงภัยน้อย, บ้านที่อยู่ในพื้นที่เสี่ยงภัยปานกลาง, บ้านที่อยู่ในพื้นที่เสี่ยงภัยสูง, เส้นทางปลอดภัย, จุดอพยพ
	ยามเกิดอุทกภัยเส้นทางที่ปลอดภัยที่สุดสำหรับคนที่อยู่ในพื้นที่เสี่ยงน้ำท่วมในการเดินทางไปยังจุดอพยพสำรองคือเส้นทางใด	บ้านที่อยู่ในพื้นที่น้ำท่วมซ้ำซาก, บ้านที่อยู่ในพื้นที่เสี่ยงภัยน้อย, บ้านที่อยู่ในพื้นที่เสี่ยงภัยปานกลาง, บ้านที่อยู่ในพื้นที่เสี่ยงภัยสูง, เส้นทางปลอดภัย, จุดอพยพ

➔ แนวทางการรับมืออุทกภัยโดยใช้ข้อมูลจากระบบฐานข้อมูลชุมชนฯ

ประเด็นหลัก	ข้อความถาม/เงื่อนไข	เงื่อนไขที่วิเคราะห์แล้ว
พื้นที่ปลอดภัย/ ควรหลีกเลี่ยง	พื้นที่ปลอดภัยจากอุทกภัยของ ชุมชนคือบริเวณใด	พื้นที่ปลอดภัย
	ยามเกิดอุทกภัยเส้นทาง ปลอดภัยมีเส้นทางใดบ้าง	เส้นทางปลอดภัย
	ยามเกิดอุทกภัยเส้นทางที่ควร หลีกเลี่ยงคือเส้นทางใด	เส้นทางควรหลีกเลี่ยง
	ยามเกิดอุทกภัยเส้นทางที่ ปลอดภัยที่สุดสำหรับคนที่อยู่ใน พื้นที่เสี่ยงน้ำท่วมในการ เดินทางไปยังจุดอพยพสำรอง คือเส้นทางใด	บ้านที่อยู่ในพื้นที่น้ำท่วมซ้ำซาก, บ้านที่อยู่ในพื้นที่เสี่ยงภัยน้อย, บ้านที่อยู่ในพื้นที่เสี่ยงภัยปาน กลาง, บ้านที่อยู่ในพื้นที่เสี่ยงภัย สูงเส้นทางปลอดภัย, จุดอพยพ
เส้นทาง ปลอดภัย	ยามเกิดอุทกภัยเส้นทางที่ ปลอดภัยที่สุดที่ใช้เดินทางไปยัง จุดนัดพบหลักคือเส้นทางใด	เส้นทางปลอดภัย, จุดนัดพบ
	ยามเกิดอุทกภัยเส้นทางที่ ปลอดภัยที่สุดที่ใช้เดินทางไปยัง จุดนัดพบสำรองคือเส้นทางใด	เส้นทางปลอดภัย, จุดนัดพบ
	ยามเกิดอุทกภัยเส้นทางที่ ปลอดภัยที่สุดที่ใช้เดินทางไปยัง จุดอพยพหลักคือเส้นทางใด	เส้นทางปลอดภัย, จุดนัดพบ

ฐานที่ 2 ฐานประชากร

เป็นการแสดงข้อมูลที่สำคัญของคนในชุมชน ซึ่งข้อมูลได้มาจากการใช้แบบ
เก็บข้อมูลระดับบุคคล ข้อมูลดังกล่าว ได้แก่ ข้อมูลส่วนตัว ข้อมูลเศรษฐกิจและ
ข้อมูลพิกัดบ้าน ดังแสดงในภาพที่ 5 และ 6 ทั้งนี้ สามารถค้นหาชื่อที่ต้องการด้วย
การพิมพ์ชื่อลงในช่องค้นหา แล้วคลิกปุ่มค้นหา ระบบก็จะแสดงชื่อที่ต้องการ

ค้นหา : ค้นหา

ฐานข้อมูลประชากร ตำบลตะโหมด

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	เรียกดู
1	นางกัญญา เพชรสัง	
2	นางกชกร กำแพงส่อง	
3	นายเกษี รัมแก้ว	
4	นายกมลชาติ แสงสุวรรณ	
5	นางกฤษณา เทัญจรัส	
6	นายก้องเกียรติ ช่วยราชการ	

ภาพที่ 5 หน้าจอฐานประชากร

ข้อมูลส่วนตัว

ชื่อ-สกุล : นายเกียรติศักดิ์ เขียวจัน	เลขที่บัตรประชาชน : 1930400058171
สถานภาพ : ไม่ระบุ	จำนวนบุตร : โสด
ระดับการศึกษา : ไม่ระบุ	สถานศึกษา : มัธยมศึกษาตอนปลาย
ความสามารถที่ใช้ช่วยเหลือชุมชนไม่ระบุ	การสื่อสารในกรณีเกิดภัยฯ : ไม่ระบุ
โรคประจำตัว : ไม่ระบุ	เริ่มเกิดเมื่อ : ไม่ระบุ
อาการ : ไม่ระบุ	สถานะเจ็บป่วย : ไม่ระบุ
ประเภทยา/ชื่อยา : ไม่ระบุ	ถาวรรักษาประจำของผู้ป่วย : ไม่ระบุ
ความถี่ในการปรึกษาเจ้าหน้าที่ทางการแพทย์ : ไม่ระบุ	เจ้าหน้าที่ทางการแพทย์ที่ดูแลเป็นหลัก : ไม่ระบุ
เบอร์ติดต่อ : ไม่ระบุ	ที่อยู่ทำงาน : ไม่ระบุ

ข้อมูลเศรษฐกิจ

อุปกรณ์/เครื่องมือที่มีความจำเป็นต้องใช้ในกรณีเกิดเหตุฉุกเฉิน :

1. จอบ จำนวน 1 เล่ม
2. มีด จำนวน 1 เล่ม
3. พร้า จำนวน 1 เล่ม

ยานพาหนะ : ไม่ระบุ

รายได้ :

อาชีพหลัก : 90,000 บาท
อาชีพรอง : ไม่ระบุ

อาชีพ :

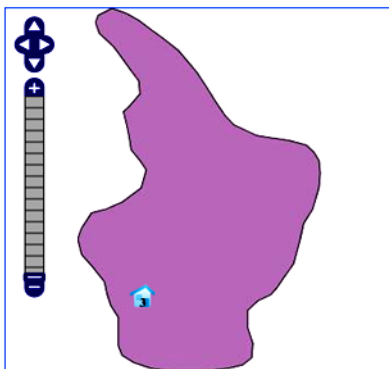
ประเภทอาชีพหลัก :

1. ทำนา
  - » ขนาด 20 ไร่
  - » ชนิด : ข้าวเหนียว
  - » ราคาซื้อขาย ณ วันสำรวจ : 5 บาท/กก.
  - » ช่วงเวลาการเพาะปลูก : 20 ก.ย. 58
2. เลี้ยงสัตว์
  - » ขนาด 7 ตัว
  - » ชนิด : วัว
  - » ราคาซื้อขาย ณ วันสำรวจ : 20000 บาท/ตัว
  - » ช่วงเวลาการเพาะปลูก : ไม่ระบุ

ประเภทอาชีพรอง :

1. สานเสื่อ
  - » ขนาด -
  - » ชนิด : เสื่อกระจูด
  - » ราคาซื้อขาย ณ วันสำรวจ : ฝืนละ 350
  - » ช่วงเวลาการเพาะปลูก : ไม่ระบุ

ข้อมูลพิกัดบ้าน

บ้านเลขที่ :	3
ที่ตั้ง :	-
ประเภทบ้าน :	บ้านตัวเอง
วัสดุก่อสร้างบ้าน :	บ้านปูน
ช่วงเวลาก่อสร้าง :	2541
สภาพบ้านในปัจจุบัน :	ดี
เจ้าของบ้าน :	จบ ร่องราช
เบอร์โทรศัพท์ :	-
จำนวนคนตามทะเบียนบ้าน :	4 คน
จำนวนคนอยู่จริง :	2 คน

ภาพที่ 6 หน้าจอรายละเอียดประชากร

➔ เอกสารอ้างอิง

วารสารณั ทนงศักดิ์. (2560). การพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อการจัดการอุทกภัยโดยการประสานความร่วมมือระหว่างชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น: กรณีศึกษา 2 ตำบลในพื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ที่มาข้อมูล

ข้อมูลที่น่ามาใช้ในการจัดทำระบบฐานข้อมูลเพื่อการจัดการอุทกภัยนี้ ได้มาจากการใช้แบบบันทึกข้อมูล จำนวน 3 ชุด สำหรับใช้ในการเก็บข้อมูลในแต่ละพื้นที่จากงานวิทยานิพนธ์ของวราภรณ์ ทนงศักดิ์ (2560) ดังนี้

1. แบบเก็บข้อมูลระดับชุมชน/ตำบล
2. แบบเก็บข้อมูลระดับครัวเรือน
3. แบบเก็บข้อมูลระดับบุคคล

โดยแบบบันทึกแต่ละชุดจะมีการปรับปรุงข้อมูลให้เหมาะสมกับความต้องการและการนำไปใช้ประโยชน์ในแต่ละพื้นที่ รวมทั้งมีการปรับปรุงฐานข้อมูลทุกปีเพื่อให้ข้อมูลเป็นปัจจุบัน เกิดประสิทธิภาพในการใช้งาน สามารถใช้ประโยชน์ได้จริงและเกิดความยั่งยืนในอนาคต

การนำไปใช้ประโยชน์

คู่มือนี้ เป็นเอกสารที่ใช้ประกอบการใช้งานโปรแกรม “ระบบฐานข้อมูลเพื่อการจัดการภัยพิบัติทางธรรมชาติโดยความร่วมมือระหว่างชุมชนและหน่วยงานท้องถิ่น” สำหรับตัวแทนชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ที่เกิดอุทกภัย ซึ่งต้องการจัดเก็บข้อมูลการเกิดอุทกภัยอย่างเป็นระบบ ทั้งในช่วงก่อนเกิด ขณะเกิดและหลังเกิดอุทกภัย เพื่อสร้างศักยภาพในการเตรียมพร้อม รับมือและฟื้นฟูเมื่อเกิดภัยพิบัติให้กับชุมชนและหน่วยต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

ฐานที่ 3 ฐานเศรษฐกิจ

เป็นการแสดงรายละเอียดข้อมูลทางเศรษฐกิจของแต่ละครัวเรือน ซึ่งข้อมูลเหล่านี้ได้มาจากการใช้แบบเก็บข้อมูลระดับครัวเรือน ดังภาพที่ 7 และ 8 ทั้งนี้สามารถค้นหาด้วยการพิมพ์บ้านเลขที่ที่ต้องการลงในกล่องค้นหา

ค้นหา : ค้นหา

ฐานข้อมูลเศรษฐกิจ ตำบลตะโหมด

ลำดับ	บ้านเลขที่	เรียกดู
1	บ้านเลขที่ 1	
2	บ้านเลขที่ 10	
3	บ้านเลขที่ 10/1	
4	บ้านเลขที่ 100	
5	บ้านเลขที่ 101	
6	บ้านเลขที่ 102/4	

ภาพที่ 7 หน้าจอฐานเศรษฐกิจ

ข้อมูลเศรษฐกิจ
บ้านเลขที่ : 1
อุปกรณ์เครื่องมือที่มีความจำเป็นต้องไขในกรณีเกิดเหตุฉุกเฉิน :
1. มีด จำนวน 1 เล่ม
2. จอบ จำนวน 1 เล่ม
3. ทราย จำนวน 1 เล่ม
ยานพาหนะ :
1. มอเตอร์ไซด์
2. จักรยาน
รายได้ :
อาชีพหลัก : 90,000 บาท
อาชีพรอง : ไม่ระบุ
อาชีพ :
ประเภทอาชีพหลัก :
1. ทำสวน
» ขนาด 1 ไร่
» ชนิด : กล้วย
» ราคาซื้อขาย ณ วันสำรวจ : 20 บาท/กก.
» ช่วงเวลาการเพาะปลูก : ไม่ระบุ
2. ทำนา
» ขนาด 6 ไร่
» ชนิด : ข้าวเหนียว
» ราคาซื้อขาย ณ วันสำรวจ : 6 บาท/กก.
» ช่วงเวลาการเพาะปลูก : 21 ก.ย. 58

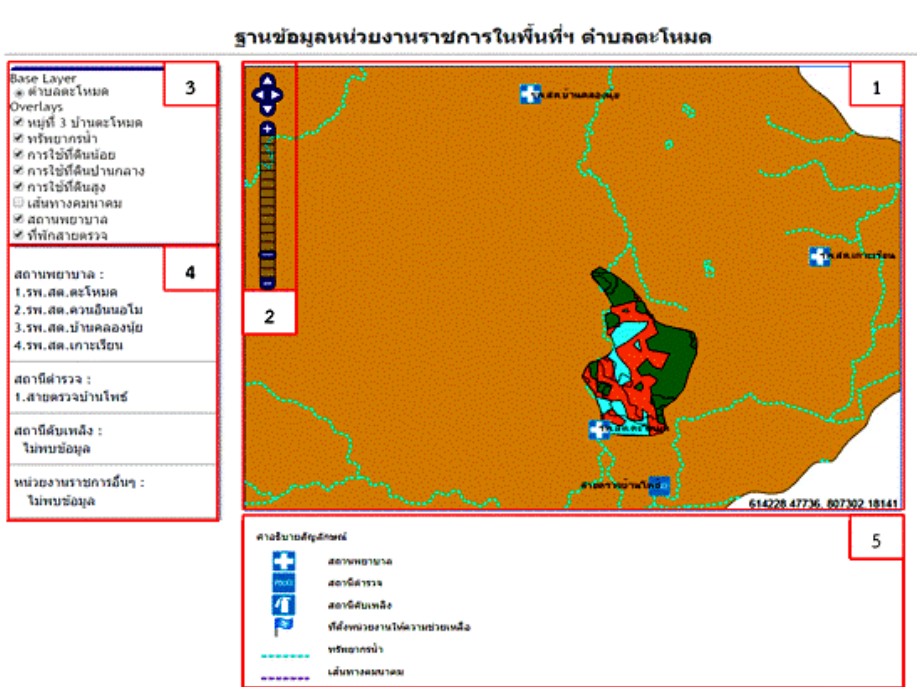
ภาพที่ 8 หน้าจอรายละเอียดเศรษฐกิจ

ฐานที่ 4 ฐานสังคม

ฐานสังคมประกอบ 3 ฐานย่อย ได้แก่ ฐานหน่วยงานราชการในพื้นที่ ฐานกลุ่มองค์กรหรือเครือข่ายชุมชนและฐานโบราณสถาน ซึ่งข้อมูลดังกล่าวได้มาจากการใช้แบบเก็บข้อมูลในระดับชุมชน/ตำบล ดังนี้

ฐานย่อยที่ 1 ฐานหน่วยงานราชการในพื้นที่

เป็นส่วนที่แสดงข้อมูลหน่วยงานราชการในพื้นที่ ประกอบด้วยข้อมูล 5 ส่วน ดังแสดงในภาพที่ 9 ดังนี้

ภาพที่ 9 หน้าจอฐานหน่วยงานราชการในพื้นที่

หน้าจอสําหรับผู้ดูแลระบบ

การใช้งานทุกครั้ง ผู้ดูแลระบบจะต้องทำการยืนยันตัวตนโดยการเข้าสู่ระบบด้วยชื่อผู้ใช้และรหัสผ่าน จากนั้นจึงจะสามารถเพิ่ม นำเข้า แก้ไขและลบข้อมูลได้ ดังแสดงในภาพที่ 14

ภาพที่ 14 หน้าจอล็อกอิน

เมื่อเข้าสู่ระบบแล้วจะปรากฏหน้าจอ “จัดการข้อมูลของพื้นที่” โดยในภาพเป็นตัวอย่างของพื้นที่ตำบลตะโหนด มีเมนูหลัก 6 เมนู ได้แก่ ฐานกายภาพและสิ่งแวดล้อม ฐานประชากร ฐานเศรษฐกิจ ฐานสังคม ฐานอุทกภัยในพื้นที่ในอดีต และข้อมูลเงื่อนไข ดังแสดงในภาพที่ 15 โดยเมื่อคลิกแต่ละเมนูก็จะสามารถเข้าสู่การจัดการข้อมูลของเมนูนั้นๆ

ภาพที่ 15 หน้าจอเมนูจัดการข้อมูล

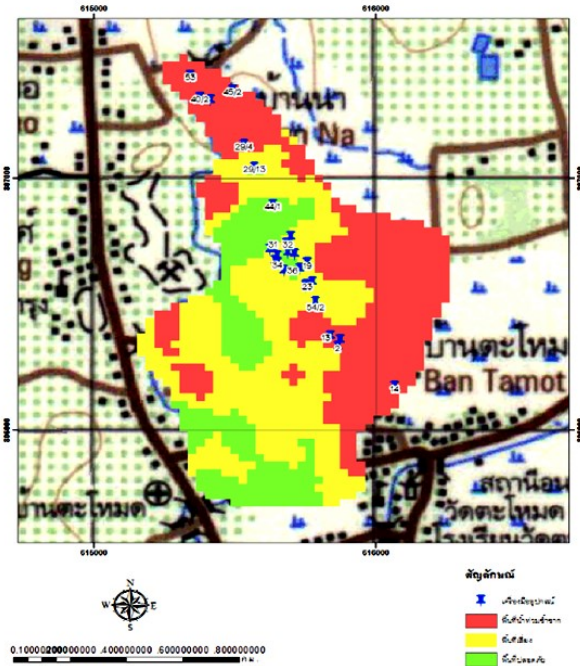
วิเคราะห์ข้อมูล

เป็นการนำเสนอข้อมูลภาพรวมทั้งหมดของพื้นที่ ซึ่งได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลภายใต้แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการภัยพิบัติธรรมชาติ ทั้งช่วงก่อนเกิด ขณะเกิด และหลังเกิดอุทกภัย ดังแสดงในภาพที่ 13

วิเคราะห์ข้อมูลตำบลตะโหมด

ประเด็น : เงื่อนไข : แสดงผล

ตำบล : ตะโหมด
ประเด็นหลัก : การรับมือสถานการณ์อุทกภัย
เงื่อนไข : ในกรณีเกิดสถานการณ์อุทกภัย จะสามารถใช้เครื่องมือ/อุปกรณ์ใดบ้าง
ข้อมูลเพิ่มเติม : tm_alltool.xlsx

ภาพที่ 13 หน้าจอแสดงแผนที่ในประเด็น การรับมือสถานการณ์อุทกภัย

ส่วนที่ 1 แสดงแผนที่ของหน่วยงานราชการในพื้นที่

ส่วนที่ 2 เป็นเครื่องมือที่ใช้ขยายและลดขนาดแผนที่ โดยผู้ใช้สามารถคลิกที่แกนบวกเพื่อขยายหรือคลิกที่แกนลบเพื่อย่อขนาดของแผนที่

ส่วนที่ 3 แสดงข้อมูลต่างๆ ของหน่วยงานราชการในพื้นที่ ได้แก่ หมู่บ้าน ทรัพยากรน้ำ การใช้ที่ดิน เส้นทางคมนาคม สถานพยาบาล ที่พักสายตรวจ สถานีดับเพลิง และหน่วยงานราชการอื่นๆ

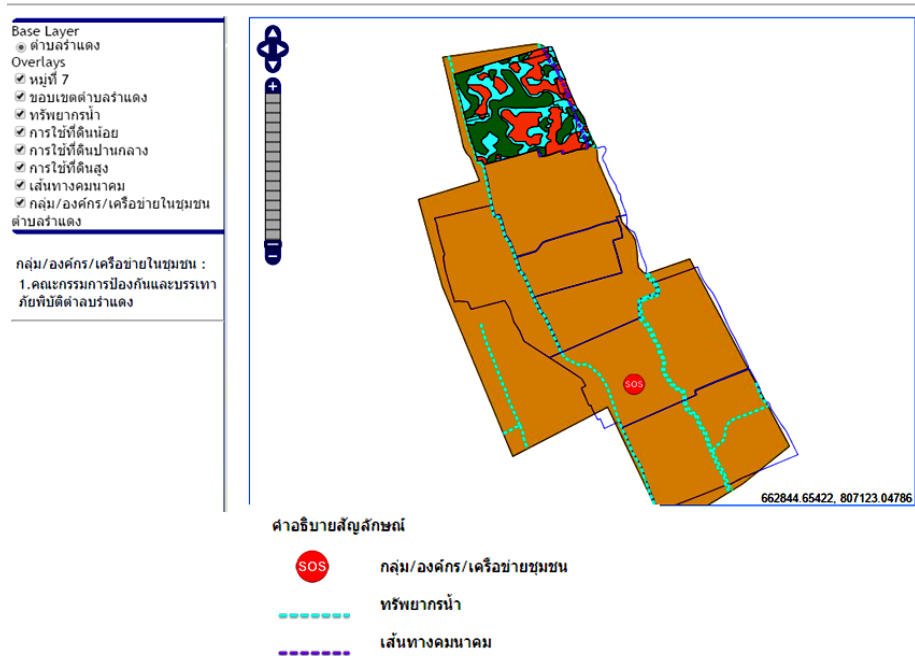
ส่วนที่ 4 แสดงรายละเอียดข้อมูลของสถานพยาบาล พักสายตรวจ สถานีดับเพลิงและหน่วยงานราชการอื่นๆ

ส่วนที่ 5 แสดงคำอธิบายสัญลักษณ์ต่างๆ ในแผนที่

ฐานย่อยที่ 2 ฐานกลุ่ม องค์กรหรือเครือข่ายชุมชน

เป็นการแสดงข้อมูลตำแหน่งที่ตั้ง และรายละเอียดต่างๆ ของกลุ่ม องค์กรหรือเครือข่ายในชุมชน ดังแสดงในภาพที่ 10

ฐานข้อมูลกลุ่ม องค์กรหรือเครือข่ายชุมชน ตำบลลำแดง

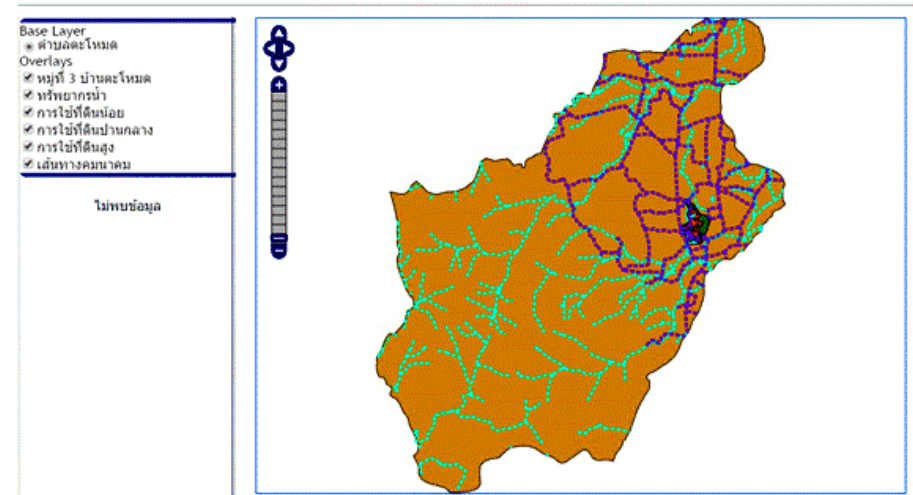

ภาพที่ 10 หน้าจอฐานข้อมูล กลุ่ม องค์กรหรือเครือข่ายชุมชน

ฐานย่อยที่ 3 ฐานโบราณสถาน

เป็นการแสดงข้อมูลตำแหน่ง ที่ตั้งและรายละเอียดของโบราณสถาน ต่างๆ ในพื้นที่ ดังแสดงในภาพที่ 11

ฐานข้อมูลโบราณสถาน ตำบลละหานด

ภาพที่ 11 ฐานอุทกภัยในพื้นที่ในอดีต

ฐานที่ 5 ฐานอุทกภัยในพื้นที่ในอดีต

เป็นการแสดงรายละเอียดของข้อมูลการเกิดอุทกภัยในอดีต ซึ่งข้อมูลดังกล่าว ได้มาจากการใช้แบบเก็บข้อมูลในระดับชุมชน/ตำบล ดังแสดงในภาพที่ 12

ฐานข้อมูลอุทกภัยในพื้นที่ในอดีต ตำบลละหานด

1. ช่วงเวลาการเกิดอุทกภัย : ไบระบบ
 พื้นที่ที่เกิดอุทกภัย : ไบระบบ
 ผลกระทบ :
 • พื้นที่ที่ได้รับผลกระทบ : ไบระบบ
 • รูปแบบผลกระทบ : บ้านเรือน/พื้นที่ทำกิน/สัตว์เลี้ยง/ทรัพย์สิน
 ตัวเลขความเสียหายในภาพรวมทั้งพื้นที่ : ไบระบบ
 ความช่วยเหลือ :
 • ผู้ให้ความช่วยเหลือ : ไบระบบ
 • รูปแบบความช่วยเหลือ : แจกอาหาร / ถุงยังชีพ / จ่ายเงินชดเชย
 • แนวทางความช่วยเหลือ : แยกนำ / หน่วยงานท้องถิ่น
 • ปัญหา/อุปสรรคในการเข้าให้ความช่วยเหลือ : ของไม่เพียงพอ

ภาพที่ 12 หน้าจอฐานอุทกภัยในพื้นที่ในอดีต